

Kako osmisliti i obezbijediti aktivno učenje putem projekta

Projekti i kako ih osmisliti

Uvod

Obrazovanje bi trebalo da u što većoj mjeri reflektuje i obuhvati realne životne situacije u kojima će se učenici nalaziti. Učenici moraju razviti kompetencije koje će im omogućiti da snađu i prilagode radnom okruženju, po završetku školovanja. Škole i nastavnici moraju stvoriti okruženje za učenje koje olakšava proces učenja.

Nastavnici moraju stvoriti okruženje koje:

- integriše različite i ranije razdvojene discipline i vještine u holističko učenje,
- podstiče učenike da utvrde i ispitaju nove inpute koji su potrebni za dati projekat. Time se novo učenje integriše u njihove buduće profesionalne živote tako što ga primjenjuju i praktikuju,
- podstiče učenike da razmjenjuju svoja znanja i iskustva (učenje u grupi vršnjaka).

Ovo podrazumijeva aktivno učešće učenika i priliku da isprobavaju i praktikuju sve potrebne vještine. Najdjelotvorniji način da se to postigne u školskom okruženju jeste putem projekta. Najbolji projekti jesu projekti u kojima učenici rade u timovima na iznalaženju rješenja za radne probleme iz stvarnog života. To ih primorava da razviju kompetencije koje su potrebne za dati profil posla. Projekat se može realizovati na nivou razreda ili na nivou više odjeljenja, razreda i predmeta. Projekti na nivou više razreda ili predmeta podstiču dublje učenje, ali ih je teže organizovati i upravljati njima.

Projekat treba uvijek zasnovati na određenom problemu ili pitanju. Problem učeniku daje slobodu izbora u smislu pristupa rješavanju problema, pruža bolju motivaciju i zabavnije je.

Projekti podrazumijevaju grupni rad. To znači da je grupa učenika odgovorna za izvršavanje posla i zadovoljavanje kriterijuma učinka. Oni moraju raditi zajedno da bi postigli rezultate. Projekat će obuhvatiti razvoj novih kompetencija i primjenu prethodno stečenih kompetencija.

U stvarnom svijetu, većina ljudi radi kao dio tima ili grupe, ali neke osobe uvijek rade samostalno. Školski projekti treba da reflektuju navedene radne prakse tako što će biti uglavnom grupni projekti sa povremenim individualnim projektom.

Zapamtiti: *Projekat treba da podstakne učenike da razmišljaju o svojim postupcima*

Dizajn projekta

Učenicima su potrebne jasna uputstva i ciljevi učenja na kojima će raditi. Najbolji način da se to postigne jeste da svoj projekat osmislite u skladu sa stavkama, koje ćete predstaviti učenicima.

1. Naziv	Naziv projekta treba da je formulisano u vidu problema koji treba riješiti, što će dodatno motivisati učenike
2. Tema	Odgovarajuća tema iz nastavnog programa
3. Ciljna grupa	Opisati najbitnije karakteristike grupe sa kojom će se raditi (npr. uzrast, razred, vrsta škole, specifičnosti grupe...)
4. Ciljevi	Ciljevi treba da povezuju projekat sa ciljevima i temama standardnog školskog kurikuluma/programa, koji je utvrdilo Ministarstvo prosvjete, i da obuhvati određene opšte

	kompetencije, npr., pogled na lokalnu zajednicu/ turističku kancelariju sa stanovišta turista iz Rusije
5. Problem koji treba riješiti	Suočiti učenike sa stručnim problemom u datoj oblasti iz stvarnog života ili problemom koji je najbliže stvarnom stručnom problemu. Mora postojati „problem“ koji treba riješiti, ili pitanje na koje treba odgovoriti (učenje zasnovano na problemima), koji reflektuju zadatak iz stvarnog života, poželjno bi bilo da to bude rješavanje problema za stvarnog klijenta.
6. Ishodi učenja	Usredsrediti se na razvoj kompetencija koje pripadaju određenim zadacima za koje je kurs osmišljen. Rezultati učenja treba da daju jasno obrazloženje zašto se koristi projekat/ aktivnost kao obrazovni instrument.
7. Kompetencije koje treba razviti – ključne kompetencije	Opisati kompetencije cjeloživotnog učenja i ključne kompetencije koje treba unaprijediti tokom rada
8. Minimalan nivo kompetencija na početku	Opisati očekivane/potrebne kompetencije (vještine i znanja) neophodne za početak rada na projektu. Npr., učenici treba da su u mogućnosti da čitaju i tumače uputstva.
9. Nivo samostalnosti učenika	Šta će raditi? Kolika samostalnost učenika se očekuje? Npr., radiće u školi, a ukoliko žele da sprovedu istraživanja van škole, moraće da to organizuju u dogovoru sa nastavnikom. Nemojte opisivati detalje šta treba da urade i ne opisujte kako bi to trebalo uraditi.
10. Rezultati koje treba postići	Koje rezultate/ proizvode treba da ostvari grupa učenika? Koji su kriterijumi uspjehnosti?
11. Kriterijumi za evaluaciju	Opišite opšte subjektivne kriterijume prema kojima ćete vrednovati rezultate, npr, prezentacija mora biti zanimljiva, itd. Pružite učenicima informacije o tome šta se od njih očekuje. Ove informacije im pružite prije samog početka rada.
12. Očekivanja	Razmislite o načinima kako ćete učenika staviti u poziciju da usmjerava proces učenja (aktivna odgovornost). Nemojte raditi bilo šta što učenici mogu sami uraditi. Stimulišite samopoštovanje, preuzimanje odgovornosti i opšte vještine (preduzetničko i demokratsko učešće). Veoma jasno i precizno opisati šta očekujete od učenika u smislu ponašanja i rada. Takođe opišite šta učenici mogu očekivati od nastavnika/ mentora. Primjeri: <ul style="list-style-type: none"> • učenici predsjedavaju sastancima, • učenici prave projektne planove, • učenici zakazuju sastanke sa ...itd.
13. Metodologija ocjenjivanja	Obuhvata pristup, dokaze i metode. Objasnite metodologiju učenicima. Odgovora na pitanja: <ul style="list-style-type: none"> • U kom obliku će biti rezultat koji će se ocjenjivati? (izvještaj, prezentacija, usmeni ispit/razgovor, završeni izvještaj, ili kombinacija gorenavedenog i/ili drugih

	<p>metoda)</p> <ul style="list-style-type: none"> • U kom obliku će se vršiti ocjenjivanje? (Grupna ocjena? Pojedinačna ocjena? Kombinacija?) • Ko će i na koji način biti uključen u postupak ocjenjivanja? • Ukoliko je izvodljivo, uključite rubriku za ocjenjivanje.
14. Prepreke	<p>Dajte učenicima pregled prepreka i ograničenja sa kojima moraju raditi.</p> <p>Dajte učenicima vremena da zajedno rade na projektu. Neka to bude jasno predstavljeno vremenskim planom. Utvrdite datum početka, datum završetka i druge važne datume, sa kojima treba da budu upoznati prije početka projekta.</p>
15. Planirano vrijeme za rad učenika	Planirani broj sati koje će učenici provesti na projektu
16. Podrška	<p>Svakoj grupi učenika dodijeliti nastavnika, koji će imati ulogu trenera ili mentora. To bi bio neko ko je obučen u oblasti SCL, razvoju timova, upravljanja projektom, timskog rada i neko ko je zainteresovan za razvoj učenika.</p> <p>Svatomu timu dati listu drugih aktivnosti i materijala koji mogu biti od pomoći.</p> <p>Dajte im dovoljno informacija, ali taman toliko koliko je dovoljno da počnu sa radom i dajte im nagovještaj u kojem pravcu treba da se odvija rad.</p>

Uputstva

1. Rad u parovima.
2. Osmisliti projekat zasnovan na jednom aspektu ICT-a prikazanim jutros.
3. Odaberite aktivnost o kojoj želite da saznate više – pogotovu ukoliko ranije niste koristili ICT. Npr., niz digitalnih fotografija, koje ćete iskoristiti da napravite jednostavan pomoćni materijal. Budite pragmatični i neka projekat mladima bude realan, kreativan i svrsishodan.
4. Formulirajte projekat korišćenjem modela datog u aneksu 1. Ukoliko imate pristup kompjuteru, koristite ga. U suprotnom, popunite ga ručno.

Raspoloživo vrijeme (45 minuta)

Obrazac za projekte

Naziv aktivnosti	U susret Olimpijskim igrama
Tema	The Olympics games
Ciljna grupa	<i>Deveti razred, 14 godina, osnovna škola</i>
Ciljevi projekta	<ul style="list-style-type: none"> -naučiti nove riječi i izraze na Engleskom jeziku; -napraviti izložbu na temu Olimpijskih igra; -uvježbati indirektna pitanja; -sastaviti intervju i poslati ga mail-om poznatoj ličnosti
Problem koji treba riješiti	<i>-na koji način sastaviti pitanja za poznatu ličnost u vidu intervjua i proslijediti ih toj ličnosti</i>
Ishodi učenja <i>Učenik će moći da:</i>	<ul style="list-style-type: none"> -sastavljanje, slanje i prevođenje intervjua u vidu mail-a; -pravilna upotreba indirektnih pitanja i novog vokabulara; -poslati pozivnicu poznatoj ličnosti; -prezentacija na Engleskom jeziku skupljenih informacija putem izložbe
Kompetencije koje treba razviti	<p>Tokom ovog časa učenici razvijaju kompetenciju</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikacije na stranom jeziku, usmenim i pisanim putem u rasponu socijalnog i kulturnog konteksta; -digitalna kompetenciju jer koriste elektronske medije iliti kompjuterske vještine da bi pronašli neophodne informacije i ostvarili traženi cilj; -građanske kompetencije koje su neophodne za efikasnu interakciju jedan na jedan ili u grupama; -preduzetničke kompetencije jer učenici preuzimaju odgovornost za svoje postupke, postavljaju ciljeve, ispunjavaju ih i motivišu se ostvarenim uspjehom;
Minimalne vještine za početak rada	<ul style="list-style-type: none"> -učenici treba da imaju određeni znanja iz Engleskog jezika to jeste da posjeduju potrebni i neophodan vokabular za sastavljanje pitanja u vidu intervjua; -određeni nivo digitalne kompetencije.

Nivo učešća učenika	<ul style="list-style-type: none"> -učenici će raditi u školi u kabinetu informatike gdje će imati pristup internetu; -učenici rade u grupama prilikom čega svaki učenik ima svoje zaduženje u grupi.
Rezultati koje treba ostvariti	<ul style="list-style-type: none"> -učenici treba da se snalaze u grupi i da poznaju osnove timskog rada; -učenici treba da završe projektni zadatak u predviđenom vremenskom roku; -da savladaju novu terminologiju na Engleskom jeziku; -usmeno prezentovanje na Engleskom jeziku; -zadovoljavanje osnovnih novinarskih vještina na Engleskom jeziku.
Kriterijumi za evaluaciju	<ul style="list-style-type: none"> -prezentacija treba da je zanimljiva, tačna , koncizna i pregledna; -pitanja za intervju da su gramatički tačna i da se poštuju osnovne pravopisne norme; -da se ne udaljavaju od zadate teme;
Očekivanja	<ul style="list-style-type: none"> -saradnja u grupi; -ispunjavanje svojih zaduženja u okviru grupe; -poštovanje vremenskog okvira; -prikupljanje informacija putem interneta; -poznavanje novih termina u Engleskom jeziku; -pravljenje pozivnica za gostovanje poznate ličnosti (trenera) u školi koji bi pričao o svom poslu; -pisanje intervjua
Metodologija ocjenjivanja	<ul style="list-style-type: none"> -rezultat koji će se ocjenjivati će biti u okviru prezentacije, usmenog izlaganja, kvaliteta urađenog intervjua i same pozivnice; -ocjenjivanje se vrši na nivou grupe i na individualnom nivou na osnovu izlaganja svakog člana grupe prilikom ispunjavanja sopstvenih zaduženja
Obim rada učenika izražen u satima	-tri školska časa
Ograničenja	<ul style="list-style-type: none"> -učenici su za ovaj projekat imali vremensko ograničenje od dva dana, to jeste tri školska časa u okviru čega je prvog dana sastavio intervju koji je poslat poznatoj ličnosti da bi se taj isti intervju narednog dana predstavio učenicima i preveo; -kao prepreka se može javiti nemogućnost stupanja u

	<i>kontakt sa poznatom ličnošću;</i>
Podrška	<p><i>-učenici na početku projektnog zadatka dobijaju jasna uputstva u vidu podjele na grupe, podjele zaduženja u grupi, vremenskog okvira kao i krajnjeg cilja šta se od njih očekuje kroz dati projektni zadatak;</i></p> <p><i>-učenicima su na raspolaganju profesor stranog jezika i ICT koordinator koji su prisutni tokom časova</i></p>